REFORMATION: DEFINED, DECLARED, DEFENDED

ပြုပြင်ပြောင်းလဲခြင်း- အနက်ဖွင့်ဆိုခြင်း၊ အတိအလင်း ကြေညာခြင်း၊ ခုခံကာကွယ်ခြင်း။

လူ့သမိုင်းတွင် လူသားတို့၏ နှလုံးသားထဲ၌ အထူးသဖြင့် ရွေးနှုတ်ခံရသော သူတို့၌ မမှေနိုင်သော၊ မှတ်သားထားသင့်သော သမိုင်းဝင်ဖြစ်ရပ်တစ်ခု ရှိပါသည်။ (၁၃) ရာစု ရီနေးဆွန်းစ် (ယာယီအားဖြင့်နှင့် အနှစ်သာရအားဖြင့်မဟုတ်) ဉာဏ်ပညာပြန်လည်နိုးကြားလာမှုကို ယူဆောင်လာပြီးနောက်၊ ဥရောပသမိုင်းတွင် အကြီးမားဆုံးသော အပြောင်းအလဲများထဲမှ တစ်ခုမှာ (၁၆) ရာစု ပရိုတက်စတင့် ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးဖြစ်ပြီး၊ ဥရောပသမိုင်း၏ လမ်းကြောင်းနှင့် ယနေ့ခေတ် အသင်းတော်၏ ဦးတည်ချက်ကို နက်နက်ရှိုင်းရှိုင်း ပြောင်းလဲစေသော ဘာသာရေးနိုးကြားမှု တစ်ခု ဖြစ်သည်။ ၎င်းသည် ကြာမြင့်စွာ နောက်ကျနေသော လူသားများ၏ ဝိညာဉ်ရေးရာ ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုများအတွက် စိတ်အားထက်သန်စွာ အော်ဟစ်သံမှ ထွက်ပေါ်လာခဲ့သည်။ နှစ်ပေါင်း (၁၀၀၀) ကြာ အယူသီးမှု၊ ဝိညာဉ်ရေးရာ မှောင်မိုက်ခြင်းနှင့် မသိနားမလည်မှုတို့သည် ရှည်လျားသော စောင့်ဆိုင်းမှုတစ်ခုဖြစ်ပြီး၊ နောက်ဆုံးတွင် အနန္တတန်ခိုးရှင် သုံးပါးတစ်ဆူဘုရားသခင်က အဆုံးသတ်ပေးခဲ့သည်။

အလယ်ခေတ် အသင်းတော်သည် အာဏာနည်းလာကာ၊ ဝိညာဉ်ရေးအရ ပြိုလဲသွားခဲ့၍ ဝိညာဉ်ရေးဆိုင်ရာ ပြုပြင်ပြောင်းလဲရန် အလွန်လိုအပ်နေခဲ့သည်။ အမြင့်ဆုံးအဆင့်ရှိ အသင်းတော် အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့သည် ကိုယ်ကျင့်တရားနှင့် ကျင့်ဝတ်အရ ယိုယွင်းပျက်စီးနေပြီး၊ အယူဝါဒအရ ချို့တဲ့နေသည် (ချို့ယွင်းချက်မရှိလျှင်ပင်)၊ ဝိညာဉ်ရေးအရ ချို့တဲ့နေ၍၊ အရည်အချင်းမပြည့်မီကြောင်း ဖော်ထုတ် ခံခဲ့ရသည်။ အရှုပ်တော်ပုံကြီးများသည် အသင်းတော်ကို ဒုက္ခပေးခဲ့ပြီး၊ ၎င်း၏ဝိညာဉ်ရေး တက်ကြွမှု နှင့်ကိုယ်ကျင့်တရားဆိုင်ရာ ခွန်အားကို ဆုံးရှုံးခဲ့ရသည်။ လူတို့သည် သူတို့၏ဝိညာဉ်ရေး ဆာလောင်မှုကို ဖြည့်ဆည်းရန်၊ ဝိညာဉ်ရေးဆိုင်ရာ လက်တွေ့ဖြစ်ရပ်များကို တောင့်တခဲ့ကြသော်လည်း အလယ်ခေတ်ရှိ အသင်းတော်သည် ၎င်းကို မဖြည့်ဆည်းနိုင်ခဲ့ပေ။

ခရစ်ယာန်ယုံကြည်ခြင်း၏ ပြည့်စုံကြွယ်ဝမှု၊ လတ်ဆတ်မှုနှင့် အသက်ဝင်မှုကို ပြန်လည် ရရှိရန် အရေးတကြီးတောင်းဆိုမှုတစ်ခု ရှိခဲ့သည်။ စစ်မှန်သောဘာသာတရားကို စိတ်ရင်းမှန်ဖြင့် ရှာဖွေသူများစွာအတွက် ကျမ်းစာများတွင်ပါရှိသော မမှားယွင်းနိုင်သောအမှန်တရားများ အပေါ် အခြေခံသည့် အယူဝါဒပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုကို လိုလားကြသည်။ အလယ်ခေတ် အသင်းတော်သည်

ငင်းတို့၏ ဥဏ္ဍာပညာ၊ ဝိညာဉ်ရေးရာနှင့် ကိုယ်ကျင့်တရားဆိုင်ရာ စိတ်အားထက်သန်မှုနှင့် တစ်ချိန်က ဓမ္မသစ်အသင်းတော်ကို အုပ်ချုပ်ခဲ့သော သမ္မာကျမ်းစာမူများကို ဆုံးရှုံးခဲ့ရသည်။ အသက်မဲ့သော အသင်းတော် အစဉ်အလာများ၊ ညီလာခံများနှင့် လူများပြုလုပ်သော ကောင်စီများမှ မဟုတ်ဘဲ သန့်ရှင်းသောကျမ်းစာမှ တိုက်ရိုက်ယူထားသော ထူးခြားသောဘာသာရေး အယူအဆများကို ပြန်လည်ရှာဖွေ တွေ့ရှိရန် ဘုရားသခင်ပေးထားသော ဝန်ထုပ်ဝန်ပိုးတစ်ခု ရှိခဲ့သည်။

Definition of Reformation

ပြုပြင်ပြောင်းလဲခြင်း၏ အနက်အဓိပ္ပါယ်။

သီဆိုဝါစူလာက ပရိုတက်စတင့် ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးကို (၁၆) ရာစု၏ ဘာသာရေး လှုပ်ရှားမှု တစ်ခုအဖြစ် အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုထားပြီး၊ ရောမအသင်းတော်ကို ပြုပြင်ပြောင်းလဲရန် ကြိုးပမ်းမှုအဖြစ် စတင်ခဲ့ပြီး၊ ပရိုတက်စတင့် အသင်းတော်များ ပေါ်ပေါက်လာစေခဲ့သည်။ (၁၆) ရာစုတွင် ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးသည် အဓိပ္ပာယ်မရှိဘဲ ရုတ်တရက် ဖြစ်ပေါ်လာခြင်းမဟုတ်ကြောင်း သတိပြုသင့်သည်။ မာတင်လူသာ မပေါ်လာမီ လွန်ခဲ့သော (၂) ရာစုအတွင်း၊ ဘုရားသခင်၏ အချုပ်အခြာအာဏာပိုင်ဖြစ်သော လက်တော်ဖြင့် ဖြည်းဖြည်းချင်း စတင်ပေါ်ပေါက်လာခဲ့သည်။

ဥပမာအားဖြင့်၊ ပင်တေကုတ္တေပွဲနေ့မှစ၍ အသင်းတော်၏ အကြီးမားဆုံး ပြန်လည် နိုးကြားလာမှု ဖြစ်သည့် အင်္ဂလိပ်ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးသည် ဂျွန်ဝိုက်ကလစ်ဖ်၏ ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေး လုပ်ငန်းနှင့် သူ၏နောက်လိုက်များဖြစ်သော လိုလ့ာဒ်မိသားစုတို့တွင် အမြစ်တွယ်ခဲ့သည်။ အင်္ဂလိပ် သမ္မာကျမ်းစာကို (၁၄) ရာစုတွင် အင်္ဂလန်၌ ပထမဆုံးအကြိမ် ဘာသာပြန်ဆိုခဲ့၍၊ ဖြန့်ဝေခဲ့ပြီး သာမန်အင်္ဂလိပ်လူမျိုးများစွာ ဖတ်ရှုခဲ့ကြပြီး၊ ပြန်လည်နိုးကြားလာခဲ့ကြသည်။ ၎င်းတို့သည် ကျမ်းစာများသို့ ပြန်သွားပြီး၊ ရှိနှင့်ပြီးသား အသင်းတော်၏ အမှားများကို ဖော်ထုတ်ခြင်း၊ လူတို့လိုအပ်သော ခွင့်လွှတ်ခြင်း (ငွေပေးချေသူအား အသင်းတော်၏ လူသားအကြီးအကဲမှ သူ၏အပြစ်များကို ခွင့်လွှတ်ပြီး၊ ကောင်းကင်ဘုံသို့ တိုက်ရိုက်ပို့ဆောင်ရန် ရည်ရွယ်သည့် ခွင့်လွှတ်လက်မှတ်များ)၊ အရာဝတ္ထုပြောင်းလဲခြင်း သွန်သင်ချက်၊ ရုပ်ကြွင်းကိုးကွယ်ခြင်း၊ ရောမဘုရားကျောင်းရှိ ဘုန်းတော်ကြီးများ၏ အလွဲသုံးစားပြုမှုများနှင့် အကျင့်ပျက်ခြစားမှုများတွင် ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေး၏ ရှေ့ပြေးများဖြစ်သည်။

တစ်ချိန်တည်းမှာပင်၊ ဘိုဟီးမီးယားမှ ဂျွန်ဟတ်စ်သည် ရောမအသင်းတော်တွင် မှားယွင်းသော လုပ်ဆောင်မှုများနှင့် အလွဲသုံးစားပြုမှုများအကြောင်းနှင့် ကျမ်းစာ၏အလင်းတွင် အသင်းတော်၏ စစ်မှန်သောသဘောသဘာဝကို လူတို့အား သတိပေးပြီး၊ ဇဝံဂေလိတရားကို မနားမနေ ဟောပြောခဲ့သည်။ သူသည် (၁၄၁၅) ခုနှစ်တွင် ကွန်စတန့်စ်ကောင်စီရှိ ကင်းဂျူးတရားရုံးတွင် အသက်စွန့်ခဲ့ပြီး၊ ၎င်းသည် လက်ရှိချက်သမ္မတနိုင်ငံတွင် ပြန်လည်နိုးကြားလာမှုနှင့် ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေး၏ မီးလျှံများကို ပိုမိုပြင်းထန်စွာ လောင်စာဖြည့်ပေးခဲ့သည်။

သမ္မာကျမ်းစာကိုဗဟိုပြုသော Waldenses များကို Peter Waldo မှစတင်ခဲ့၍၊ (၁၂) ရာစုတွင် Alps တောင်တန်းများတွင် ခရစ်တော်နှင့် ကျမ်းစာများကိုသာ နာခံရန် ယုံကြည်ခဲ့ကြပြီး၊ ရောမမြို့ရှိ လူတစ်ဦး၏ အခွင့်အာဏာ သို့မဟုတ် အသင်းတော်၏ ထုံးတမ်းစဉ်လာများကို မနာခံခဲ့ကြပါ။ ၎င်းတို့သည် (၁၆) ရာစုတွင် ဥရောပ၌ နောက်ဆုံးတွင် နိုးထလာမှုအတွက် အားကောင်းသော တွန်းအားနှင့် အစပျိုးမှုတစ်ခုကို ပေးစွမ်းခဲ့သည်။ ပရာဂ်မြို့မှ Jerome နှင့် Florence မြို့မှ Savonarola ကဲ့သို့သော အခြားသူများသည် ဝိညာဉ်ရေးအရ နှောင့်ယှက်ခံနေရသော ရောမအသင်းတော်၏ ကိုယ်ကျင့်တရား ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုများတွင် လွန်ကဲမှုကို ဆန့်ကျင်ခဲ့ကြပြီး၊ (၁၅) ရာစုတွင် အသက်စွန့်ခဲ့ကြသည်။ အလယ်ခေတ်အသင်းတော်မှ ပြင်းထန်သောနှိပ်စက်ညှဉ်းပန်းမှုများကြားမှ ဘဝသည် ထိုအသင်းတော်ပြင်ပရှိ ဝိညာဉ်ရေးနှင့် ကိုယ်ကျင့်တရား ပြောင်းလဲမှုအတွက် ၎င်းတို့၏ကိုယ်ပိုင်နည်းလမ်းများဖြင့် ပံ့ပိုးပေးခဲ့ပြီး၊ နူတ်ကပတ်တော်နှင့် ကောင်းမွန်သောကိုယ်ကျင့်တရားများဖြင့် လူများကို ပြန်လည် ရှင်သန်စေခဲ့သည်။ ကပ်ဘေးကြီးသော ဘာသာရေးပြောင်းလဲမှုများသည် ဥရောပတွင် မကြုံစဖူး နည်းလမ်းဖြင့် ရောက်ရှိလာခဲ့ကာ၊ ဘဝပြောင်းလဲစေသော အချိုးအစားဖြင့် ဘာသာရေးစိတ်ဓာတ်ဖြင့် တုန်လှုပ်ချောက်ချားခဲ့သည်။ ဘုရားသခင်၏ အချုပ်အခြာအာဏာနှင့် ကိုယ်တော်၏အချိန်အခါတွင် သတ်မှတ်ထားသည့်အတိုင်း ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးသည် စတင်ခဲ့ပြီး ရပ်တန့်၍မရခဲ့ပေ။

Declaration of the Reformation

ပြုပြင်ပြောင်းလဲခြင်းကို အတိအလင်း ကြေညာခြင်း။

ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေး သမားများကို လှုံ့ဆော်ပေးခဲ့သော အခြေခံယုံကြည်ချက်များမှာ စစ်မှန်သော ခရစ်ယာန်ဘာသာကို ရှေးခေတ်အသင်းတော်နှင့် ရှေးပရောဖက်များ၏ ကျမ်းစာ

ယုံကြည်ချက်များနှင့် အလေ့အကျင့်များဆီသို့ ပြန်သွားခြင်းဖြင့် အကောင်းဆုံးပြန်လည်ထူထောင်ကာ ပြန်လည်ရှင်သန် စေနိုင်သည်ဟူ၍ ဖြစ်သည်။ ၎င်းသည် ထုံးတမ်းစဉ်လာများ၊ အခမ်းအနားများ၊ လူလုပ်စည်းမျဉ်းများနှင့် အလေ့အကျင့်များပါရှိသော ဗျူရိုကရေစီဆန်ပြီး၊ အသက်မဲ့သော ရောမ အသင်းတော်၏ အလုံးစုံသော အဆောက်အအုံအပေါ် စိန်ခေါ်မှုတစ်ရပ်ဖြစ်သည်။

ဤကြီးမားသော ဝိညာဉ်ရေးရာ စိုးရိမ်မှု၏ အဓိကအချက်မှာ ဤမေးခွန်းဖြစ်သည်။

အပြစ်ရှိသောသူတစ်ဦးကို ဖြောင့်မတ်သည်ဟု ကြေညာနိုင်ပြီး၊ သန့်ရှင်း၍ ဖြောင့်မတ်ကာ၊ တရားမျှတ၍ အမျက်ဒေါသကြီးသော ဘုရားသခင်ရှေ့တော်၌ မည်သို့လက်ခံနိုင်မည်နည်း။

ပြန်လည်မွေးဖွားလာသော ဂျာမန်ဘုန်းတော်ကြီး မာတင်လူသာသည် သန့်ရှင်းသောကျမ်းစာ၏ အရေးကြီးသော အယူဝါဒ (၄)ခုကို ပြန်လည်ရှာဖွေတွေ့ရှိခဲ့သည်။

၁။ ဘုရားသခင်၏ ဖြောင့်မတ်ခြင်း။

၂။ လူသား၏ အကြွင်းမဲ့ ပျက်စီးခြင်းနှင့် ဆင်းရဲဒုက္ခခံစားခြင်း။

၃။ ခရစ်တော်တစ်ပါးတည်းအားဖြင့်သာလျှင် ရွေးနှုတ်ကယ်တင်ခြင်း။

၄။ ယုံကြည်ခြင်းအားဖြင့် ဖြောင့်မတ်ခြင်းနှင့် ယုံကြည်သူများ၏ စကြဝဠာဆိုင်ရာ ယဇ်ပုရောဟိတ် ဖြစ်ခြင်း။

ပထမအချက်မှာ ဓမ္မဟောင်းနှင့် ဓမ္မသစ်ကျမ်းတစ်လျှောက်လုံးတွင် ပဲ့တင်ထပ်နေသော သမ္မာကျမ်းစာဆိုင်ရာ ကယ်တင်ခြင်းတရား (Soteriology) ၏ အခြေခံအယူအဆ ဖြစ်သည်။ ခရစ်တော်သည် ကယ်တင်ခြင်း၏ တစ်ခုတည်းသော မျှော်လင့်ချက်နှင့် အရင်းအမြစ်ဖြစ်ပြီး၊ လူသား မဟုတ်၊ ကိုယ်တော်၏အမှုတော်များ သို့မဟုတ် အခြားသူများ၏အမှုတော်များ မဟုတ်ပါ။ ဒုတိယ အချက်မှာ မာတင်လူသာသည် သူ၏ဝိညာဉ်တိုက်ပွဲတွင် ရုန်းကန်ခဲ့ရသည့်အရာဖြစ်သည်။ သူသည် ဘုရားသခင်က လူတိုင်းအတွက် သတ်မှတ်ထားသော ကြိုတင်လိုအပ်ချက်များကို ပြည့်မီအောင် မလုပ်ဆောင်နိုင်ကြောင်း သဘောပေါက်ခဲ့သည်။ ဘုရားသခင်၏ ဖြောင့်မတ်ခြင်းနှင့် လူသား၏ ပျက်စီးခြင်းနှင့် အပြစ်ရှိမှုဆိုင်ရာ အယူအဆသည် တစ်စုံတစ်ရာသော ပြစ်ဒဏ်နှင့် ပြစ်ဒဏ်ကို ဆိုလိုပြီး၊ ၎င်းသည် ဂျာမန်ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးသမား၏ ဝိညာဉ်ကို အလွန်အမင်း အနှောင့်အယှက်ဖြစ်စေခဲ့သည်။ သူ့ဘုန်းကြီးကျောင်း၏ အကြီးအကဲ Johann Staupitz နှင့် တိုင်ပင်ဆွေးနွေးသောအခါ တည်ထောင်ပြီးသော ရောမအသင်းတော်ထံမှ ကျေနပ်လောက်သော အဖြေမရခဲ့ပေ။

မာတင်လူသာသည် ဓမ္မပညာဂျာနယ် တစ်စောင်အတွက် ဉာဏ်ပညာဆိုင်ရာ လေ့ကျင့်ခန်းတွင် မပါဝင်ဘဲ သူ၏ကိုယ်ပိုင်ဝိညာဉ်၏ အတွင်းစိတ်တွင် ကိုယ်ရေးကိုယ်တာ ရုန်းကန်မှုဖြင့် ကျမ်းစာများမှ အဖြေများကို ရှာဖွေနေကြောင်း ဖော်ပြရမည်။ ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေး၏ နှလုံးသားသည် နှလုံးသား၏ ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးဖြစ်သည်။ (၁၅၁၉) ခုနှစ်တွင် မာတင်လူသာသည် အစပိုင်းတွင် *“ဘုရားသခင်၏ ဖြောင့်မတ်ခြင်း”* ဟူသော စကားစုကို *“မုန်းတီး”* ခဲ့ကြောင်း မျှဝေခဲ့သည်။ ဆိုလိုသည်မှာ ဘုရားသခင်သည် ဖြောင့်မတ်ပါက၊ မဖြောင့်မတ်သော အပြစ်သားများကို အပြစ်ပေးရမည်၊ ထိုအရာမှ လွတ်မြောက်ရန် အပြစ်ကင်းစင်ပြီး၊ ပြီးပြည့်စုံသောအသက်တာကို နေထိုင်ရမည် ဟူသော စကားစုကို *“မုန်းတီး”* ခဲ့ကြောင်း၊ သို့သော် သူသည် မအောင်မြင်ခဲ့ပေ။ နောက်ဆုံးတွင် တမန်တော်ပေါလု၏ ရောမ ၁:၁၇ တွင် *“အဘယ်သို့ဖြစ်သနည်းဟူမူကား၊ ဖြောင့်မတ်သောသူသည် ယုံကြည်ခြင်းအားဖြင့် အသက်ရှင်လိမ့်မည်ဟု ကျမ်းစာလာသည်နှင့်အညီ၊ ယုံကြည်ခြင်း၌ တည်သော ဘုရားသခင်၏ ဖြောင့်မတ်ခြင်းတရားသည်၊ ယုံကြည်ခြင်းအဘို့အလိုဌာ ဧဝံဂေလိတရားအားဖြင့် ထင်ရှားလျက်ရှိ၏။”* ဟု ကျမ်းစာ၌ ရေးထားသည်အတိုင်း အဖြေပေါ်လာသည်။ ငြိမ်သက်ခြင်းနှင့် နှစ်သိမ့်မှုသည် သူ၏ဝိညာဉ်ကို ပြည့်နှက်စေပြီး၊ ကျေးဇူးတော်သည် သူ၏ဘဝတွင် အောင်ပွဲခံခဲ့သည်။ ယုတ်ညံ့သော ဝိညာဉ်သည် ခရစ်တော်၏ ဖြောင့်မတ်ခြင်းကို ယေရှုခရစ်တော်၌သာ ယုံကြည်ခြင်းအားဖြင့် ကျေးဇူးတော်ကြောင့် ကယ်တင်ခြင်း၌ နောက်ဆုံးတွင် မျှော်လင့်ချက် ရှိလာခဲ့သည်။

ဝစ်တန်ဘာ့ဂ်တက္ကသိုလ်မှ ပညာရှိပါမောက္ခသည် နူတ်ကပတ်တော်အားဖြင့် ဘုရားသခင် ပေးသနားတော်မူသော ပြဿနာအတွက် ဖြေရှင်းချက်တစ်ခုရှိကြောင်း ရုတ်တရက် သဘောပေါက်သွားသည်။ သန့်ရှင်းသော သုံးပါးတစ်ဆူနှင့် ဖြောင့်မတ်သော သုံးပါးတစ်ဆူအတွက် လိုအပ်သော ကြိုတင်အခြေအနေကို အခြားသူတစ်ဦးဖြစ်သည့် ဘုရားသခင်၏ ထာဝရသားတော်၊ ဘုရားသခင် ကိုယ်တော်တိုင်ဖြစ်သော ယေရှုခရစ်တော်က ဖြည့်ဆည်းပေးပြီးဖြစ်သည်။ မာတင်လူသာသည် သူ့ဘဝတွင် ပထမဆုံးအကြိမ်အဖြစ် ကယ်လ်ဗရီတွင် ကိုယ်တော်၏ ရွေးနှုတ်ခြင်းအမှုတော်အားဖြင့် ခရစ်တော် တစ်ပါးတည်းကိုသာ ယုံကြည်ပါက၊ ၎င်းသည် အခြေခံအားဖြင့် ကျေးဇူးတော်အမှုတော် တစ်ခုဖြစ်ပြီး၊ မထိုက်တန်သော အပြစ်သားများသည် နိမ့်ချစွာဝန်ခံကာ၊ ၎င်းတို့၏အပြစ်များကို နောင်တရ၍၊ ခရစ်တော်ကို သခင်နှင့် ဘုရားသခင်အဖြစ် အသိအမှတ်ပြုပါက၊ ဘုရားသခင်၏ ဖြောင့်မတ်ခြင်းကို သခင်ယေရှုခရစ်တော် (၂ ကော ၅:၂၁) မှတစ်ဆင့် လက်ခံရရှိနိုင်ကြောင်း နားလည်ခဲ့သည်။ (ရောမ ၁၀:၉၊၁၀) ၎င်းသည် တည်ထောင်ထားသော ရောမအသင်းတော်၏ ပုပ်ရဟန်းမင်းကြီး၏ အပြစ်ဖြေခြင်း၊ အသင်းတော်၏ နောင်တရခြင်း၊ သန့်ရှင်းသော ဝတ်ပြုကိုးကွယ်ခြင်း၊ ထုံးတမ်းစဉ်လာများနှင့် အခမ်းအနား များနှင့် လုံးဝမသက်ဆိုင်ပေ။ ထိုအရေးပါသော နေ့ရက်များတွင် ၎င်းသည် အလွန်ထူးခြားသော ပြန်လည်ရှာဖွေတွေ့ရှိမှုတစ်ခုဖြစ်သော်လည်း၊ ယုံကြည်ခြင်းအားဖြင့်

ဖြောင့်မတ်ခြင်း၏ အမှန်တရား သည် သန့်ရှင်းသောကျမ်းစာများ၏ ဓမ္မဟောင်းကျမ်းနှင့် ဓမ္မသစ်ကျမ်း (ဟဗ ၁:၁၇၊ ဂလာတိ ၃:၁၁ နှင့် ဟေဗြဲ ၁၀:၃၈) ကဲ့သို့ပင် ရှေးကျပြီး လူများထံမှ နှစ်ပေါင်း (၁၀၀၀) ဖုံးကွယ်ထားခဲ့သည်။ ယုံကြည်ခြင်းအားဖြင့် တရားစီရင်ခြင်းဆိုင်ရာ အယူအဆကို Wittenberg Augustinian ဘုန်းတော်ကြီးက နောက်ဆုံးတွင် နားလည်သဘောပေါက်ခဲ့ပြီး၊ သူသည် ဆက်လက်၍ မထိန်းနိုင်တော့ဘဲ တစ်ကမ္ဘာလုံးနှင့် မျှဝေခဲ့သည်။ ၎င်းသည် ဂျာမနီတွင် (၁၅၁၇) ခုနှစ် အောက်တိုဘာလ (၃၁) ရက်နေ့တွင် Wittenberg ဘုရားကျောင်း၏တံခါးတွင် ကပ်ထားသော (ထိုခေတ်ကာလ၏ အလိုလိုက်မှုများကို ဆန့်ကျင်သော) ၉၅ ခု စာတမ်းများ ရေးဆွဲခြင်းဖြင့် ပေါက်ကွဲခဲ့ပြီး၊ ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးသမားများ၏ အခြားစာများနှင့် သာမန်ပြည်သူများ၏ မျက်လုံးများသည် လူ၏အကျင့် သို့မဟုတ် အသင်းတော်မှ အတည်ပြုထားသော ခွင့်လွှတ်ခြင်း လက်မှတ်များဖြင့် မဟုတ်ဘဲ ယုံကြည်ခြင်းအားဖြင့်သာ စစ်မှန်သော ကယ်တင်ခြင်းနှင့်ပတ်သက်သည့် ဘုရားသခင်၏ သန့်ရှင်းသော နှုတ်ကပတ်တော်၏ အမှန်တရားကို ဖွင့်လှစ်ခဲ့ကြသည်။ ဝိညာဉ်ရေးအရ ကျွန်ဘဝနှင့် မှောင်မိုက်ခြင်း၏ နှစ်ပေါင်း (၁၀၀၀) နီးပါးသည် နောက်ဆုံးတွင် ပြီးဆုံးသွားပြီး၊ သိသာထင်ရှားသော ဝိညာဉ်ရေးပြောင်းလဲမှုသည် မလွဲမသွေဖြစ်လာခဲ့သည်။

The Defense of the Scripture in the Reformation

ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးတွင် သမ္မာကျမ်းစာကို ခုခံကာကွယ်ခြင်း။

ဘုရားသခင်၏ နှုတ်ကပတ်တော်၏နေရာသည် အလယ်ခေတ် အသင်းတော်၏ဘဝတွင် နိမ့်ကျသော သို့မဟုတ် မရှိသောနေရာတစ်ခုတွင် ရှိနေသည်။ ဘုန်းကြီးတစ်ပါးမျှ ၎င်းမှ ဟောပြောမည်မဟုတ်ဘဲ ရှင်းပြမည်မှာ ရှားပါသည်။ ဘုန်းကြီးအချို့သည် ခရစ်တော်နှင့် တမန်တော်များ၏ စာပေများထက် အသင်းတော်ဖခင်များနှင့် သူတို့၏ တရားဒေသနာများအကြောင်းကို ပိုမိုသိရှိကြသည်။ သမ္မာကျမ်းစာသည် အသင်းတော်မှ လုံးဝပျောက်ဆုံးသွားခဲ့သည်။ ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးသမားများသည် တစ်နည်းအားဖြင့် လူကို ကယ်တင်ခြင်းအတွက် ပညာရှိစေနိုင်သော သန့်ရှင်းသောကျမ်းစာ၏ ကြွယ်ဝမှုနှင့် အသက်ဝင်မှုကို ပြန်လည်ရှာဖွေတွေ့ရှိခဲ့ကြသည် (၂ တိမောသေ ၃:၁၅)။ ၎င်းကို လူတို့အတွက် ပြန်လည်သက်ဆိုင်ပြီး အသုံးချနိုင်စေခဲ့သည်။

လက်တင် (ရောမဘာသာစကား) သမ္မာကျမ်းစာသည် ဂျာမန်၊ အင်္ဂလိပ်နှင့် ဆွစ်ဇာလန်နှင့် အခြားလက်တင် စကားမပြောသူများအတွက် အသုံးမဝင်ပါ။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော်၊ ၎င်းတို့သည်

ငင်းကိုနားမလည်နိုင်သောကြောင့် ဖြစ်သည်။ လူများ၏ ဒေသိယ ဘာသာစကားဖြင့် သမ္မာကျမ်းစာကို ပေးအပ်ခြင်းဆိုင်ရာ အယူအဆသည် ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေး၏ အဓိကအချက်ဖြစ်သည်။ တင်ဒေးလ်၊ ဝိုက်ကလစ်ဖ်၊ လူသာန့်၊ လာဖီယက်တို့သည် ငင်းတို့၏ နိုင်ငံသားများအတွက်လည်း အလားတူ ပြုလုပ်ခဲ့ပြီး၊ ရလဒ်အနေဖြင့် ဘဝကို ပြောင်းလဲစေခဲ့သည်။ ပထမဆုံးအကြိမ်အဖြစ် သာမန်လူတစ်ဦးသည် သမ္မာကျမ်းစာကို ကိုင်ဆောင်ထားနိုင်ပြီး၊ ဖတ်ရှုနားလည်ကာ သူ့ဘဝတွင် အသုံးချနိုင်သည့် ပုံစံဖြင့် နှစ်သက်စွာ စားသုံးနိုင်ခဲ့သည်။ ငင်းသည် အသင်းတော်ကို သိသိသာသာ ပြောင်းလဲစေ၍၊ ပြုပြင်ပြောင်းလဲစေခဲ့ပြီး၊ ငင်းသည် နောင်လာမည့် ဝိညာဉ်ရေးနိုးကြားမှုကြီး၏ အစဖြစ်ကာ၊ ဥရောပတိုက် တစ်ခွင်တွင် ပဲ့တင်ထပ်ပြီး၊ အနောက်ကမ္ဘာရှိ လူအချို့၏ ထာဝရကံကြမ္မာကို ဘုရားသခင် အလိုတော်အတိုင်း ထာဝရပြောင်းလဲစေခဲ့သည်။ သမ္မာကျမ်းစာသည် အသင်းတော်နှင့် ယုံကြည်သူ၏အသက်တာအတွက် တစ်ခုတည်းသောနှင့် လုံလောက်သော အခွင့်အာဏာ ဖြစ်လာသည်။

အသင်းတော် အစဉ်အလာများနှင့် ယခင် Synod များ၊ ကောင်စီများနှင့် ပုပ်ရဟန်းမင်းကြီး၏ စာချွန်လွှာများကို တိုင်ပင်ရန် မလိုအပ်ပါ။ ယဇ်ပုရောဟိတ်များထံ သီးသန့်ဝန်ခံချက်များ၊ မစ္ဆာ၊ ရုပ်ကြွင်းများကို ကိုးကွယ်ခြင်းနှင့် သူတော်စင်များထံ ဆုတောင်းခြင်း သို့မဟုတ် ကြားဝင်စေ့စပ်ပေးသူ မရှိတော့ပါ။ ဒုတိယအကြိမ် မွေးဖွားခြင်းခံရသော ယုံကြည်သူတိုင်းသည် ယဇ်ပုရောဟိတ်ဖြစ်သည် (၁ ပေတရု ၂:၉) နှင့် လူသားကြားခံမပါဘဲ ခရစ်တော်ကြောင့် ဘုရားသခင်ရှေ့တော်သို့ တိုက်ရိုက် ယုံကြည်စိတ်ချစွာ ချဉ်းကပ်နိုင်သည်။ Sola Scriptura သည် အဖြေဖြစ်သည်။ ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေး သမားများက ဘုရားသခင်၏ နှုတ်ကပတ်တော်သည်သာ ယေရှုခရစ်၏ စစ်မှန်သော အသင်းတော်များအတွက် မှန်ကန်သော လမ်းညွှန်မှုနှင့် မမှားယွင်းနိုင်သော လမ်းညွှန်မှုကို ပေးစွမ်းသည်ဟု ဆုံးဖြတ်ခဲ့ကြသည်။

ယနေ့တွင် ကျွန်ုပ်တို့သည် အဖိုးတန်သမ္မာကျမ်းစာကို ကျွန်ုပ်တို့၏လက်ထဲတွင် ရှိနေပြီး၊ ကျွန်ုပ်တို့၏ကိုယ်ပိုင် ဘာသာစကားများဖြင့် ဘာသာစကားပေါင်း ၄၀၀၀ ကျော် (၇၀၀၀ ခန့်အနက်) ဖြင့် တစ်စိတ်တစ်ပိုင်း သို့မဟုတ် တစ်ခုလုံးဖြင့် ရရှိထားပါသည်။ ကျွန်ုပ်တို့သည် ၎င်းကို ဖတ်ရှုခံစားပြီး၊ ကျွန်ုပ်တို့၏အသက်တာတွင် အသုံးချနိုင်သည့် အခွင့်ထူးကို ရရှိပါသည် (နိုင်ငံအားလုံးအတွက် မဟုတ်ပါ)။ ဤအခွင့်အရေးကို ဘယ်တော့မှ ပေါ့ပေါ့တန်တန် သဘောမထားဘဲ တန်ဖိုးထားဖတ်ရှုကြပါစို့။ ဤသည်မှာ (၁၅၃၆) ခုနှစ် အောက်တိုဘာလတွင် မီးလျှံများကြားတွင် သေဆုံးသွားသူ တစ်ဦး၏ဆန္ဒဖြစ်သည် (ထိုသူသည် ကောင်းကင်ဘုံတွင် ထာဝရလုံခြုံစွာ လုံခြုံစွာ ရှိနေသည်)။ ယုံကြည်ခြင်းနှင့် ဘုရားသခင်ကို ကြောက်ရွံ့သောသူတစ်ဦး၏ ဆုတောင်းချက်များကို ဘုရားသခင်

ဖြေကြားခဲ့သည်။ ကျွန်ုပ်တို့သည် သမ္မာကျမ်းစာ၏ လုံလောက်မှု၊ ကျမ်းဂန်ဖြစ်မှု၊ အခွင့်အာဏာ၊ ပွင့်လင်းမြင်သာမှုနှင့် အမှားအယွင်းကင်းမှုကို ယုံကြည်ပါသည်။ အချို့က ဘုရားသခင်ထံမှ အထူး ဗျာဒိတ်တော်များ ရရှိထားကြောင်း ပြောဆိုကြသောကြောင့် သန့်ရှင်းသောကျမ်းစာကို တိုင်ပင် ဆွေးနွေးရန်နှင့် မှီခိုရန် လိုအပ်ချက်ကို ရှောင်ရှားခဲ့ကြသည်။

အခြားသူများက ဓမ္မသစ်ကျမ်းသည် ဓမ္မသစ်ကျမ်းကဲ့သို့ မှုတ်သွင်းခံရခြင်းမရှိဟု ဆိုကြပြီး၊ ဘုရားသခင်ကိုယ်တိုင် အတည်ပြုထားသော ကျမ်းစာ၏ ကျမ်းဂန်ဖြစ်မှုကို ထိခိုက်စေသည် (၁ပေ ၃:၁၅၊၁၆)။ ရှေးခေတ်အယူဝါဒဆိုင်ရာ ယုံကြည်ချက်များသည် (၂၁) ရာစုတွင် ပြန်လည်ရှင်သန်လာခဲ့သည်။ အသင်းတော်အတွင်းမှ အချို့သည် ခရစ်တော်၏ဘုရားဖြစ်ခြင်းနှင့် ကောင်းကြီးမင်္ဂလာရှိသော သုံးပါးတစ်ဆူအယူဝါဒ၊ သမ္မာကျမ်းစာ၏ ကျမ်းဂန်ဖြစ်မှုနှင့် အခွင့်အာဏာ၊ အသင်းတော်သည် ပထမ (၄) ရာစုတွင် ကိုင်တွယ်ဖြေရှင်းခဲ့ရပြီး၊ ယနေ့တိုင် သစ္စာရှိရှိ ဆက်လက်ကိုင်တွယ်ဖြေရှင်းရမည့် ဆင့်ကဲဖြစ်စဉ်ကဲ့သို့သော၊ ပြင်းထန်သော လွဲမှားသောအမြင်များကို ပွင့်ပွင့်လင်းလင်း ငြင်းဆိုခဲ့ကြသည်။ (တမန်တော်ဝတ္ထု ၂၀:၂၈၊ ၁တိ ၁:၂၀၊ တိတု ၃:၉-၁၁။ ရောမ ၁၆:၁၇)။ ဤအရာအားလုံးကို ကောင်းစွာ ကိုင်တွယ်ဖြေရှင်းရန်အတွက် ကျမ်းစာများကို တိကျမှန်ကန်စွာ နားလည်ခြင်း၊ အသုံးချခြင်းနှင့် အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုခြင်း လိုအပ်ပါသည် (၂တိ ၃:၁၆၊၁၇၊ ၂ပေ ၁:၂၀၊၂၁၊ ဟေရာယ ၄၀:၈)။

နိဂုံး။

ပရိုတက်စတင့် ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးသည် (၅) ရာစုကျော်ကြာပြီးနောက်၊ ယနေ့တိုင် အသင်းတော်တွင် အရေးပါသောနေရာတစ်ခု ရှိနေဆဲဖြစ်သည်။ မှောင်မိုက်သော ခေတ်များအတွင်း အသင်းတော်သည် ယနေ့တိုင် အတူတူပင်ဖြစ်ပြီး၊ အယူဝါဒများ မပြောင်းလဲသော်လည်း ဝမ်းနည်းစရာကောင်းသည်မှာ ပရိုတက်စတင့်အချို့သည် အသင်းတော်လောကတွင် ငြိမ်းချမ်းရေးနှင့် စည်းလုံးညီညွတ်မှုအတွက် ဓမ္မပညာဆိုင်ရာ ညှိနှိုင်းမှုများအတွက် တောင်းဆိုမှုများကို ဖြည်းဖြည်းချင်းနှင့် သေချာပေါက် လက်ခံခဲ့ကြသည်။ လှိုင်းလုံးကြီးသည် အလွန်အားကောင်းသည်။ ကျွန်ုပ်တို့၏ ယိုယွင်းပျက်စီးနေသောခေတ်၏ နောက်ဆုံးနေ့ရက်များသည် အသင်းတော်များတွင် ပိုမိုကြီးမားသော အသင်းတော်ကျဆင်းမှုနှင့် ဘာသာပေါင်းစုံ ညှိနှိုင်းမှုများကို မြင်တွေ့ရမည်ဖြစ်သည်။ ဘာသာပေါင်းစုံ၊ ခေတ်သစ်၊ (ဥပမာ ယောဂ၊ ဖုန်းရှူး၊ ရေကီ၊ ကျောက်မျက်ရတနာများ၊ မှော်အတတ်များ၊ မှော်ပညာစသည်) ဂိုဏ်းများနှင့် မှော်အတတ် (ဥပမာ ဟယ်လိုဝင်း စသည်) မှားယွင်းသော ပရောဖက် ပြုချက်များသည် ကမ္ဘာတစ်ဝှမ်းရှိ တစ်ခုတည်းသော ဘာသာရေးအစီအစဉ်၏ လက်ရှိလုပ်ငန်းစဉ်တွင် အထောက်အကူ ပြုခဲ့သည်။ ခရစ်တော်၏နောက်လိုက်များအနေဖြင့် (၁၆) ရာစု ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေး

သမားများ၏ခြေရာကို လိုက်လျှောက်ပြီး၊ ဤမသန့်ရှင်းသော လွှမ်းမိုးမှုအားလုံးကို ဆန့်ကျင်တိုက်ခိုက်ကာ၊ ဤအန္တရာယ်များသော ရာသီများတွင် ယုံကြည်ခြင်းအတွက် ရဲရင့်စွာ တိုက်ပွဲဝင်သင့်သည်။ (ယုဒ ၃၊၄)

ယနေ့ခေတ် ခရစ်တော်၏ စစ်မှန်သော အသင်းတော်များသည် (၁၆) ရာစု ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေး လှုပ်ရှားမှုနှင့် ၎င်း၏ဘိုးဘေးများမှတစ်ဆင့် ဆက်စပ်နေပြီး၊ ယနေ့ခေတ် လောကီ၊ ဂိုဏ်းဂဏနှင့် မှော်အတတ်ဆိုင်ရာ လှုပ်ရှားမှုအသစ်များကို ဆန့်ကျင်၍၊ ယုံကြည်ခြင်းအတွက် ပြန့်ပွားမှုနှင့် ငြင်းခုံမှုကို ဆက်လက်လုပ်ဆောင်ရန် လိုအပ်ပါသည်။ ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေး အမှန်တရားများအပေါ် အခြေခံသည့် သမ္မာကျမ်းစာဆိုင်ရာ ခွဲထွက်မှု၊ စင်ကြယ်ပြီး မပြောင်းလဲသော ဧဝံဂေလိတရား တိုးတက်မှုသည် သမ္မာကျမ်းစာကို ယုံကြည်သော၊ ဘုရားသခင်ကို ဂုဏ်ပြုသော အသင်းတော်တိုင်း၏ ဆက်လက်တွန်းအားပေးမှုနှင့် အလေးပေးမှု ဖြစ်သင့်သည်။

ဤနောက်ဆုံးသော အရေးပါသောနေ့ရက်များတွင် ယုံကြည်ခြင်းနှင့် အမှန်တရားအတွက် အရေးကြီးသောတိုက်ပွဲတွင် သခင်ဘုရားသည် ကျွန်ုပ်တို့ကို လှုံ့ဆော်ပေးပြီး၊ ခွန်အားပေးတော် မူပါစေ။ အလျှော့မပေးဘဲ ခရစ်တော်နှင့် ကိုယ်တော်၏ဘုန်းတော်အတွက် ခိုင်မာစွာရပ်တည်ပြီး၊ ခရစ်တော်၌ ယုံကြည်ခြင်းအားဖြင့်သာ စင်ကြယ်စေပြီး၊ မရောနှောသော ဧဝံဂေလိတရားကို ဟောပြော ကာကွယ်ပါစေ။ (ရောမ ၁:၁၇၊ ဂလာတိ ၁:၆၊၇၊ ၂သက် ၂:၁၅)

(For deeper studies, read J. A Wylie, History of Protestantism, Vol 1, Moune Missionary, Trust, Ireland 1985 နှင့် R B Kuiper, The Church in History, Grand Rapids, Eerdmans 1991, 140-186 တို့ကို ဖတ်ရှုပါ။)

Rev. Dr. Jack Sin

Sovereign Hope BP Church (Singapore)

ဘာသာပြန်သူ - Myitta